

Η

ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε στις 6 Οκτωβρίου 2023 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Γερασιμούλα -Μαρία Δρακονταειδή, Μέλος και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος και Εισηγήτρια.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 14/8/2023 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1251/14.8.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στην ..., οδός ... αριθ. ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά της Διεύθυνσης του ... του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει στην ..., οδός ... αριθ. ..., όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα ζητά την ακύρωση της από ...-...-2023 και με αριθ. πρωτ. ... απόφασης της αναθέτουσας αρχής με την οποία επικυρώθηκαν τα υπ' αριθ. ..., ..., ... και ... Πρακτικά της Επιτροπής του διαγωνισμού περί αποσφράγισης και αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης, καθώς και (την ακύρωση) της ενσωματωθείσας στην ανωτέρω, από ...-...-2023 και με αριθ. πρωτ. ... απόφασης της αναθέτουσας αρχής με την οποία εγκρίθηκαν τα Πρακτικά, που αφορούν στην αξιολόγηση των φακέλων «δικαιολογητικά συμμετοχής», «τεχνική και οικονομική προσφορά», κατά το μέρος που με τις αποφάσεις αυτές έγινε δεκτή, ως προς το Τμήμα Α' της υπό ανάθεση προμήθειας, η προσφορά της εταιρείας «...» και κατακυρώθηκε οριστικώς στην τελευταία το επίμαχο Τμήμα Α' του διαγωνισμού.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

Αριθμός απόφασης: 1518 /2023

1. Για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο, ποσού 600,00€, το οποίο αντιστοιχεί στο κατώτατο προβλεπόμενο ποσό παραβόλου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 του ν. 4412/2016 και 5 του π.δ. 39/2017 και με βάση την εκτιμώμενη αξία του Τμήματος της σύμβασης για το οποίο ασκείται η προσφυγή, δηλαδή εν προκειμένω του Τμήματος Α΄, ποσού ...€ χωρίς Φ.Π.Α. (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...).

2. Δυνάμει της υπ' αριθ. πρωτ. ... και με αριθμό .../2023 Διακήρυξης της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός για την προμήθεια ..., συνολικής εκτιμώμενης αξίας ...€ χωρίς ΦΠΑ (και ...€ με ΦΠΑ). Η σύμβαση υποδιαιρείται σε δύο διακριτά Τμήματα ως εξής: **ΤΜΗΜΑ Α** «...» εκτιμώμενης αξίας ...€ πλέον ΦΠΑ 24%, και **ΤΜΗΜΑ Β** «...» εκτιμώμενης αξίας ...€ πλέον ΦΠΑ 24%. Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να υποβάλλουν προσφορά και για τα δύο τμήματα, οι δε προσφορές κατατίθενται για το κάθε τμήμα χωριστά και ανεξάρτητα από το άλλο. Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει της τιμής ανά τμήμα. Η αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης δίνεται στο Παράρτημα Ι της Διακήρυξης, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής. Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης καταχωρήθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ στις .../.../2023 με μοναδικό ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ όπου ο προκείμενος διαγωνισμός έλαβε συστημικό αριθμό

3. Στον διαγωνισμό, και ειδικώς στο Τμήμα Α΄ αυτού, για το οποίο ασκείται η προσφυγή, συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά τρεις (3) οικονομικοί φορείς, και συγκεκριμένα η προσφεύγουσα και οι εταιρείες «...» και «...». Με την υπ' αριθ. πρωτ. ... απόφαση της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκαν τα πρακτικά της Επιτροπής του διαγωνισμού που αφορούν στην αξιολόγηση των φακέλων «δικαιολογητικά συμμετοχής», «τεχνική προσφορά» και «οικονομική προσφορά». Κατόπιν αποστολής σχετικής πρόσκλησης προς την εταιρεία «...», κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016 και αποδοχής των διευκρινίσεων, που η τελευταία παρέσχε, έγιναν δεκτά ως προς το Τμήμα Α΄ τα δικαιολογητικά συμμετοχής, οι τεχνικές και οικονομικές προσφορές και των τριών συμμετεχουσών εταιρειών και αναδείχθηκε προσωρινή ανάδοχος στο Τμήμα

Α η εταιρεία «...», καθώς προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή σύμφωνα με το κριτήριο ανάθεσης. Δεύτερη κατατάχθηκε η προσφεύγουσα και τρίτη η εταιρεία «...». Ακολούθως, με την υπ' αριθ. πρωτ. ... απόφαση της αναθέτουσας αρχής επικυρώθηκαν τα υπ' αριθ. .../...-...-2023 και .../...-...-2023 Πρακτικά της Επιτροπής του διαγωνισμού και αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος του Τμήματος Α' η εταιρεία «...». Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης οριστικής κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται κατ' άρθρο 100 του ν. 4412/2016 και 3.3.1 της Διακήρυξης η προηγηθείσα απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου στρέφεται η προσφεύγουσα και ζητά την ακύρωσή της για τους λόγους και τις αιτίες που αναπτύσσονται στην προσφυγή.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου της σύμβασης, της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της χωρίς ΦΠΑ, του χρόνου έναρξης της διαδικασίας ανάθεσης καθώς επίσης και της νομικής φύσης της αναθέτουσας αρχής, υπάγεται στις διατάξεις του ν. 4412/2016. Συνακόλουθα, η κρινόμενη διαφορά διέπεται από τις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. είναι αρμόδια για την εξέταση της προδικαστικής προσφυγής.

5. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση οριστικής κατακύρωσης κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 3-8-2023 και η προσφυγή κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 14-8-2023, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση (κατ' ακριβή διατύπωση κατά παρέκταση στην αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, καθώς η άνω δεκαήμερη προθεσμία συνέπιπτε με την Κυριακή 13-8-2023), ενώ επίσης ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη.

6. Η προσφεύγουσα, η οποία έχει καταταγεί δεύτερη κατά σειρά μειοδοσίας στο Τμήμα Α', ασκεί την προδικαστική προσφυγή με πρόδηλο έννομο συμφέρον, επικαλούμενη βλάβη από την μη νόμιμη κατά τους ισχυρισμούς

της αποδοχή της προσφοράς της εταιρείας «...» και την κατακύρωση σε αυτήν του αποτελέσματος του διαγωνισμού.

7. Η αναθέτουσα αρχή κοινοποίησε την προδικαστική προσφυγή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 14-8-2023 και υπέβαλε νόμιμα και εμπρόθεσμα στις ...-...-2023, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαπενθήμερης προθεσμίας από την κατάθεση της προσφυγής, κατ' άρθρο 365 του ν. 4412/2016, τις με αρ. πρωτ. ... απόψεις της επί της προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν στους συμμετέχοντες (...-...-2023). Επί των άνω απόψεων και προς αντίκρουσή τους, η προσφεύγουσα υπέβαλε εμπρόθεσμα στις ...-...-2023 συμπληρωματικό υπόμνημα σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1 εδ. τελευταίο του ν. 4412/2016.

8. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου, κατόπιν και της με αριθ. .../2023 Πράξης της Προέδρου του περί ορισμού ημερομηνίας εξέτασης της προσφυγής και Εισηγήτριας, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

9. Με την υπό εξέταση προσφυγή προβάλλεται, ότι μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά της εταιρείας «...» και αναδείχθηκε αυτή οριστική ανάδοχος του Τμήματος Α', λόγω ουσιωδών πλημμελειών στα υποβληθέντα δικαιολογητικά συμμετοχής και κατακύρωσης που επάγονται τον αποκλεισμό της. Με τον **πρώτο** λόγο, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η από ...-...-2023 συνοδευτική του ΕΕΕΣ υπεύθυνη δήλωση της άνω εταιρείας μη νομίμως έγινε δεκτή, διότι δεν φέρει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, αλλά έχει εκδοθεί μέσω της πλατφόρμας Επιπλέον, υποστηρίζει ότι οι λοιπές υπεύθυνες δηλώσεις, που υποβλήθηκαν από την εταιρεία «...» ως δικαιολογητικά κατακύρωσης, και συγκεκριμένα α) η από ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση περί της εκτυπωμένης καρτέλας «...» από το ..., β) η από ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση περί μη υποχρέωσης κατάρτισης ισολογισμού έτους ..., γ) η από ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση περί μη έκδοσης δικαστικής

ή διοικητικής απόφασης για την αθέτηση των υποχρεώσεων που αφορούν καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης, δ) η από ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση περί μη αθέτησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στο άρθρ. 18 § 2 Ν. 4412/2016 και ε) η από ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση περί ..., δεν φέρουν την προηγμένη ψηφιακή υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου αυτής, αλλά έχουν εκδοθεί μέσω της πλατφόρμας ..., και άρα μη νομίμως έγιναν δεκτές.

10. Η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της αντιτάσσει ότι η από ...-...-2023 υπεύθυνη δήλωση του οικονομικού φορέα «...» δεν αποτελεί συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση κατά την έννοια του άρθρου 79 παρ. 9 του ν. 4412/2016 και της παραγράφου 2.4.3.1 της .../2023 Διακήρυξης, αλλά αποτελεί συνοδευτικό στοιχείο της τεχνικής προσφοράς κατά την παράγραφο 2.4.3.2 της οικείας Διακήρυξης. Συνεπώς, δεν προκύπτει ρητή υποχρέωση του οικονομικού φορέα να υποβάλλει την ανωτέρω υπεύθυνη δήλωση με ψηφιακή υπογραφή, και μάλιστα επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς της, πολλώ δε μάλλον με προηγμένη ψηφιακή υπογραφή του νομίμου εκπροσώπου. Ως προς τις λοιπές Υπεύθυνες Δηλώσεις του άνω οικονομικού φορέα υποστηρίζει, ότι αυτές εκδόθηκαν νομίμως από την πλατφόρμα της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (...), και το περιεχόμενο της κάθε μίας εξ αυτών παράγει τα ζητούμενα έννομα αποτελέσματα του ν.1599/1986, όπως γίνεται αποδεκτό και από την παράγραφο 2.4.2.5. περίπτωση (β) της οικείας Διακήρυξης.

11. Στην Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεσμεύοντας αμφίδρομα τους συμμετέχοντες και την αναθέτουσα αρχή προβλέπονται τα ακόλουθα: Στο άρθρο 2.4.2 καθορίζεται ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής των προσφορών. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι «2.4.2.1. Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Ν. 4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και στην κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν. 4412/2016 εκδοθείσα με αριθ. ... από ...-...-2021 (Β'-

...) Κοινή Απόφαση των Υπουργών ... και ... και ... «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (εφεξής Κ.Υ.Α. Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. Προμήθειες και Υπηρεσίες)». Περαιτέρω, στην παράγραφο 2.4.2.5 της Διακήρυξης προβλέπονται τα ακόλουθα, ως προς τα συνημμένα έγγραφα της προσφοράς, τα οποία δεν είναι υποχρεωτικό να υποβληθούν σε έντυπη μορφή **«2.4.2.5. Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής: Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά, και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: α) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του Ν. 4727/2020 (Α΄-184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση ..., β) είτε των άρθρων 15 και 27 του Ν. 4727/2020 (Α΄-184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα, γ) είτε του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 (Α΄-45), δ) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του Ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων».**

Συνεπώς, στην ανωτέρω διάταξη της Διακήρυξης (2.4.2.5) προβλέπεται ρητά ότι τα έγγραφα, που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 15 και 27 του ν. 4727/2020 περί ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή και σφραγίδα. Συναφώς, στο άρθρο 27 του ν. 4727/2020 με τίτλο «Έκδοση εγγράφων μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης» ορίζεται ότι: « 1. Κάθε φυσικό πρόσωπο που ενεργεί για τον εαυτό του ατομικά ή ως νόμιμος εκπρόσωπος νομικού προσώπου (χρήστης) δύναται να εκδίδει έγγραφα μέσω της ΕΨΠ. Στην έννοια του χρήστη περιλαμβάνονται

και τα φυσικά πρόσωπα που ενεργούν ως δικαστικοί συμπαραστάτες. 2. Για την έκδοση εγγράφων μέσω της ΕΨΠ απαιτείται η προηγούμενη αυθεντικοποίηση του χρήστη, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24. 3. Τα έγγραφα της παρ. 1 φέρουν μοναδικό αναγνωριστικό αριθμό επαλήθευσης και προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά από όλους τους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, από τα δικαστήρια όλων των βαθμών και τις εισαγγελίες όλης της χώρας, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες: α) Ως ηλεκτρονικά έγγραφα διακινούμενα με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), χωρίς να απαιτείται ηλεκτρονική υπογραφή ή άλλη ηλεκτρονική σφραγίδα και με ισχύ πρωτότυπου εγγράφου. β) Ως έντυπα έγγραφα, εφόσον εκτυπωθούν από τη διαδικτυακή εφαρμογή της ΕΨΠ, χωρίς περαιτέρω διατυπώσεις ή διαδικασία επικύρωσης και με ισχύ αντιγράφου». Επομένως, κατά τη ρητή διάταξη της Διακήρυξης τα ιδιωτικά έγγραφα, που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά, μπορούν παραδεκτως να είναι υπογεγραμμένα ηλεκτρονικά μέσω της σχετικής εφαρμογής του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

12. Από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα: Η εταιρεία «...» προσκόμισε ως δικαιολογητικό συμμετοχής την από ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της, η οποία είναι ηλεκτρονικώς υπογεγραμμένη μέσω της σχετικής εφαρμογής του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (...). Με τη δήλωση αυτή η άνω εταιρεία πιστοποιεί, όσα δηλώνει στην τεχνική προσφορά της, και άρα αυτή δεν αποτελεί συνοδευτική του ΕΕΕΣ Υπεύθυνη δήλωση. Ενόψει τούτου, είναι απορριπτέες οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ότι η επίμαχη Υπεύθυνη Δήλωση έπρεπε να είναι, επί ποινή αποκλεισμού, υπογεγραμμένη με ηλεκτρονική υπογραφή. Σύμφωνα με όσα ανωτέρω έγιναν δεκτά, η εν λόγω Υπεύθυνη Δήλωση ορθώς έγινε δεκτή, αφού φέρει σε κάθε περίπτωση εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία σύμφωνα με το προπαρατεθέν άρθρο 27 του ν. 4727/2020 την καθιστά ηλεκτρονικό έγγραφο με ισχύ πρωτοτύπου εγγράφου, διακινούμενη ηλεκτρονικά χωρίς να απαιτείται ηλεκτρονική υπογραφή ή άλλη ηλεκτρονική σφραγίδα (πρβλ ad hoc ΔΕφΑθηνών **1745/2021**). Για τον ίδιο

λόγο νομίμως έγιναν δεκτές και οι λοιπές Υπεύθυνες Δηλώσεις της εταιρείας «...», που υποβλήθηκαν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης και φέρουν εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα και υπογραφή μέσω της εφαρμογής του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Κατόπιν των ανωτέρω, ο **πρώτος** λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί.

13. Με τον **δεύτερο** λόγο της προσφυγής, η προσφεύγουσα, επικαλούμενη το άρθρο 2.2.5 της Διακήρυξης, υποστηρίζει ότι η εταιρεία «...» δεν απέδειξε την εκεί αξιούμενη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, διότι τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε, ακόμη και κατόπιν της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής προς συμπλήρωση ελλειπόντων εγγράφων, δεν πληρούν τις απαιτήσεις του άρθρου 2.2.5 σε συνδυασμό με το άρθρο 2.2.9.2 της Διακήρυξης. Τούτο, διότι τα υποβληθέντα έγγραφα, που περιέχουν ισολογισμούς και κατάσταση αποτελεσμάτων των ετών ..., ... και ..., αφενός είναι ανυπόγραφα και αφετέρου δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση περί της ακρίβειας των σε αυτά αναγραφόμενων.

14. Η **αναθέτουσα αρχή** με τις απόψεις της αποδέχεται εν μέρει τις αιτιάσεις της προσφεύγουσας, όπως αναπτύσσονται στον δεύτερο λόγο της προσφυγής και αφορούν στην μη προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης περί της ακρίβειας των αντιγράφων που προσκομίστηκαν για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 2.2.5. Ειδικότερα, υποστηρίζει, επικαλούμενη το άρθρο 2.2.7.2 περίπτωση Β.3 της Διακήρυξης, ότι ορθώς υποβλήθηκε από την οριστική ανάδοχο κατάσταση αποτελεσμάτων – πληροφοριακών στοιχείων των ετών ..., ... και ... αντί των ζητούμενων ισολογισμών. Περαιτέρω, αναφέρει ότι εκ παραδρομής δεν ζητήθηκε με την οικεία πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να συνυποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση περί της ακρίβειας των αντιγράφων για τις καταστάσεις των ετών ... και ..., αλλά μόνον για αυτές του έτους Πιο συγκεκριμένα, στις απόψεις της επί του ζητήματος αυτού, αναφέρει επί λέξει τα ακόλουθα: «...*Σχετικά με τη μη προσκόμιση αντιγράφου ισοζυγίου ή φορολογικών δηλώσεων, ούτε υπογεγραμμένων οικονομικών αποτελεσμάτων από τον οικονομικό φορέα «...» (2ος λόγος ακύρωσης) εκθέτονται τα ακόλουθα: Στην οικεία Διακήρυξη στην παράγραφο 2.2.7.2 περίπτωση Β.3 αναφέρεται ότι (...Για την απόδειξη*

της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τους απαιτούμενους ισολογισμούς. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο...), συνεπώς ο οικονομικός φορέας ορθά υπέβαλε κατάσταση αποτελεσμάτων - πληροφοριακών στοιχείων των ετών ..., ... και ..., πλην όμως εκ παραδρομής δεν του ζητήθηκε να συμπληρώσει τα προαναφερθέντα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 102 του Ν.4412/2016 ως ισχύει, με υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του καθόσον αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, τα οποία μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους, ενώ του ζητήθηκε και υπεβλήθη υπεύθυνη δήλωση όσον αφορά το έτος ...».

15. Η προσφεύγουσα με το Υπόμνημά της αντιτάσσει ότι μη νομίμως η εταιρεία «...» υπέβαλε, ως δικαιολογητικά κατακύρωσης για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 2.2.5, έγγραφα που περιέχουν κατάσταση αποτελεσμάτων –πληροφοριακών στοιχείων, αντί να υποβάλει ισοζύγια ή αντίγραφα των υποβληθεισών φορολογικών δηλώσεων της για τα έτη ..., ... και ..., όπως ρητώς προβλέπεται στην Διακήρυξη. Σε κάθε περίπτωση, επισημαίνει ότι η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της επιβεβαιώνει τη μη υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης περί της ακρίβειας των άνω εγγράφων, τα οποία υποβλήθηκαν σε απλά αντίγραφα (και εντελώς ανυπόγραφα). Τέλος, αντικρούει τον ισχυρισμό της αναθέτουσας αρχής ότι εκ παραδρομής ζητήθηκε, κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, μόνο η υποβολή Υπεύθυνης Δήλωσης από την προσωρινή ανάδοχο για το έτος ... και όχι και για τα προηγούμενα έτη. Αυτό, γιατί η υπεύθυνη δήλωση, που ζητήθηκε, αφορούσε διαφορετικό ζήτημα και συγκεκριμένα την μη υποχρέωση κατάρτισης ισολογισμού (...) για το έτος ... και όχι την βεβαίωση της τυχόν ακρίβειας ανυπόγραφων οικονομικών αποτελεσμάτων για το εν λόγω έτος.

16. Στην Διακήρυξη, η οποία αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεσμεύοντας αμφίδρομα την αναθέτουσα αρχή και τους

συμμετέχοντες σε σχέση με το τιθέμενο εν προκειμένω ζήτημα προβλέπονται τα ακόλουθα:

«2.2.5. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια: Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν μέσο γενικό ετήσιο κύκλο εργασιών μέσω ισολογισμών της τελευταίας τριετίας, έτη ..., ... & ... (σε περίπτωση μη τήρησης εγκεκριμένων και δημοσιευμένων ισολογισμών, ... ή ...), από τους οποίους θα προκύπτει ότι το ύψος του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης, κατά μέσο όρο για το ανωτέρω χρονικό διάστημα, είναι ίσο ή μεγαλύτερο με το ... της εκτιμώμενης αξίας (...) του τμήματος της παρούσας Διακήρυξης που πρόκειται να υποβάλει προσφορά. Εάν η επιχείρηση λειτουργεί για χρόνο μικρότερο της τριετίας, θα υποβάλει ισολογισμούς ή φορολογικές δηλώσεις για όσο χρόνο λειτουργεί.....[...]

«2.2.7. Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής. Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.6, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.7.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παραγράφου 2.2.7.2 και κατά τη σύναψη της σύμβασης δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του ν. 4412/2016».

«2.2.7.2. Αποδεικτικά μέσα. Α. Για την απόδειξη της ... κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Τα αποδεικτικά μέσα υποβάλλονται μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης της παραγράφου 3.2, κατά το άρθρο 103 του Ν. 4412/2016 και γίνονται αποδεκτά κατά τον ακόλουθο τρόπο:...Τα δικαιολογητικά του παρόντος υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με την παράγραφο 2.4.2.5 και 3.2 της παρούσας. Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα

με την παράγραφο 2.1.4. Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4250/2014 (Α΄-94). **Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους.** Η εν λόγω υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α΄-75), όπως εκάστοτε ισχύει, του προσφέροντος οικονομικού φορέα, συντάσσεται και υπογράφεται ψηφιακά μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης της παρ. 3.2 για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης – αποδεικτικών μέσων. Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές: • οι ... που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους, • οι υπεύθυνες δηλώσεις της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α΄-75), όπως εκάστοτε ισχύει, που αφορούν την παρούσα παράγραφο, εφόσον έχουν συνταχθεί και υπογραφεί ψηφιακά από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα (ως αυτός ορίζεται στο άρθρο 79Α του Ν. 4412/2016) μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών κατακύρωσης (...). Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται η θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους καθώς επίσης δεν απαιτείται να προσκομιστούν σε έντυπη μορφή. [...] **B.3.** Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παραγράφου 2.2.5, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τους απαιτούμενους ισολογισμούς. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.

«3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου. Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παράγραφο 2.2.7.2 της παρούσας, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των

λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της Διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παραγράφων 2.2.4 - 2.2.7 αυτής. Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παράγραφο 2.4.2.5 της παρούσας. Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του Διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ως άνω παραγράφου 2.4.2.5. Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα, ή να παράσχει διευκρινίσεις με την έννοια του άρθρου 102, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν. Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει αίτημα, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., προς την αναθέτουσα αρχή, για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής αυτών, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.[...].

17. Από τις ανωτέρω διατάξεις της Διακήρυξης συνάγεται ότι η προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία διεξάγεται με το σύστημα της προαπόδειξης, σύμφωνα με το οποίο οι διαγωνιζόμενοι υποβάλλουν το ΕΕΕΣ προς προκαταρκτική απόδειξη, ότι πληρούν τα τιθέμενα κριτήρια ποιοτικής επιλογής και ότι δεν τελούν σε κάποια από τις καταστάσεις που έχουν προβλεφθεί ως λόγοι αποκλεισμού. Ακολουθώντας, ο αναδειχθείς προσωρινός ανάδοχος καλείται από την αναθέτουσα αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 3.2 να

υποβάλλει τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ειδικώς, για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, από τη συνδυαστική ερμηνεία των όρων 2.2.5 και 2.2.7.2 περ. Β.3 της Διακήρυξης προκύπτει ότι ο προσωρινός ανάδοχος πρέπει να προσκομίσει τους ισολογισμούς των τριών τελευταίων ετών ..., ... & ..., άλλως σε περίπτωση μη τήρησης εγκεκριμένων και δημοσιευμένων ισολογισμών, ... ή ..., άλλως σε περίπτωση, που για βάσιμο λόγο δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα προαναφερόμενα δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.

Περαιτέρω, κατά τη διάταξη του άρθρου 3.2 της Διακήρυξης, που αποδίδει το περιεχόμενο του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, όπως έχει τροποποιηθεί με το άρθρο 43 του ν. 4782/2021 και εφαρμόζεται στην προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Τα δικαιολογητικά αυτά υποβάλλονται ηλεκτρονικά, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 2.4.2.5 της Διακήρυξης. Στο τελευταίο αυτό άρθρο καθορίζονται τα έγγραφα, που μπορούν να υποβληθούν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή (χωρίς να απαιτείται η προσκόμισή τους σε έντυπη μορφή) και προβλέπονται οι προϋποθέσεις έγκυρης ηλεκτρονικής υποβολής τους. Ειδικώς, προβλέπεται ότι τα έγγραφα, που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά και δεν απαιτείται να προσκομισθούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις: α)β) είτε των άρθρων 15 και 27 του Ν. 4727/2020 (Α΄-184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα, γ) είτε του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 (Α΄-45), δ).....ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του Ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.

Τέλος, στο άρθρο 3.2 της Διακήρυξης ρητώς προβλέπεται ότι η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, κατόπιν ελέγχου των υποβληθέντων κατ' αρχήν από τον προσωρινό ανάδοχο δικαιολογητικών κατακύρωσης, να τον καλέσει να καλύψει τυχόν ελλείψεις των εν λόγω δικαιολογητικών - *είτε με την υποβολή αρχικώς μη υποβληθέντος δικαιολογητικού είτε με τη συμπλήρωση αρχικώς μεν υποβληθέντος, αλλά μη πληρούντος τις απαιτήσεις της διακήρυξης*

δικαιολογητικού - σε περίπτωση κατά την οποία οι ελλείψεις αυτές επάγονται αποκλεισμό του προσωρινού αναδόχου. Η αρχική, δηλαδή, παράλειψη ή πλημμελής υποβολή εκ μέρους του αναδόχου κάποιου από τα δικαιολογητικά κατακύρωσης δεν συνεπάγεται αυτομάτως και άνευ ετέρου τον αποκλεισμό του από την περαιτέρω διαδικασία του διαγωνισμού, αλλά υποχρεώνει κατ' αρχήν την αναθέτουσα αρχή να προβεί στην οφειλόμενη κατά τα άνω κλήση του προσωρινού αναδόχου προς συμπλήρωση του ελλείποντος ή/και ελλιπούς δικαιολογητικού. Μόνον εφόσον έχει προηγηθεί η προσήκουσα κατά τα άνω κλήση του προσωρινού αναδόχου από την αναθέτουσα αρχή και η εξέταση της συμμόρφωσης του οικονομικού φορέα προς αυτήν, μπορεί η αναθέτουσα αρχή να προβεί στην απόρριψη των δικαιολογητικών κατακύρωσης λόγω ελλείψεων που δεν θεραπεύτηκαν κατά την ανωτέρω διαδικασία (πρβλ. ΣΤΕ 1894/2022 σκ. 17 επ., καθώς και ΕΑ ΣΤΕ 37/2021, σκ. 19, 29/2019, σκ. 11, ΔΕφΠειρ Ν60/2021, σκ. 13).

18. Από την επισκόπηση του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης προκύπτουν τα ακόλουθα: Με το υπ' αριθ. ... από .../.../2023 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής κλήθηκε ο οικονομικός φορέας «...», που αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος στο Τμήμα Α', να υποβάλει μέσω του ΕΣΗΔΗΣ τα «δικαιολογητικά μειοδότη». Ο άνω οικονομικός φορέας, ανταποκρινόμενος στην πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής υπέβαλε εμπροθέσμως στις ...-...-2023 μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ τα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Κατόπιν του ελέγχου των υποβληθέντων εγγράφων και της διαπίστωσης ελλείψεων σε αυτά, η Επιτροπή του διαγωνισμού με το από ...-...-2023 Πρακτικό γνωμοδότησε τα ακόλουθα: «...1. Να κληθεί εγγράφως, σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.2.1 της οικείας Διακήρυξης, εντός της προθεσμίας που προβλέπει αυτό, ο οικονομικός φορέας «...», να προσκομίσει - συμπληρώσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά, ήτοι μέσω συστήματος ΕΣΗΔΗΣ i) το αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το δημόσιο. ii) Ορθή Εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/Επιχείρησης” από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο ..., από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς. iii) Να υποβληθούν ψηφιακά υπογεγραμμένες, από τον νόμιμο εκπρόσωπο του

οικονομικού φορέα οι υπεύθυνες δηλώσεις της παραγράφου 2.2.7.2, περίπτωση B.1.γ, περίπτωση B.1.δ, περίπτωση B.1.ε.ii, περίπτωση B.1.στ της οικείας διακήρυξης. iv) Ισολογισμό του έτους ... και σε περίπτωση που αυτός δεν έχει συνταχθεί ακόμη, συμπληρωματική υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του ή του ειδικώς εξουσιοδοτηθέντος για τον ως άνω διαγωνισμό, ότι δεν είναι υπόχρεος κατάρτισης ισολογισμού έτους ... έως την .../.../2023». Συναφώς, με το υπ' αριθ. πρωτ. 2023 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής κλήθηκε ο άνω οικονομικός φορέας να υποβάλλει τα ελλείποντα έγγραφα, σύμφωνα με την οικεία εισήγηση της Επιτροπής του διαγωνισμού. Η εταιρεία «...» ανταποκρίθηκε στην άνω πρόσκληση και υπέβαλε μέσω της «Επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις ...-...-2023 τα ελλείποντα δικαιολογητικά κατακύρωσης. Ειδικότερα, προσκόμισε, μεταξύ άλλων την με ημερομηνία ...-...-2023 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της, στην οποία δηλώνει ότι «δεν είμαστε υπόχρεοι κατάρτισης Ισολογισμού έτους ... έως την .../.../2023». Ωστόσο, κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας μη νομίμως έγιναν δεκτά τα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης της άνω εταιρείας. Τούτο, για τους ακόλουθους λόγους: Τα ηλεκτρονικά αρχεία με τίτλο «... .pdf» και «... .pdf», τα οποία αποτελούν οικονομικές καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσης για τα έτη ..., ... και ..., ανεξαρτήτως του εάν εκ του περιεχομένου τους καλύπτουν ή όχι τις απαιτήσεις του άρθρου 2.2.5, είναι σε κάθε περίπτωση ανυπόγραφα, αφού δεν φέρουν ούτε ιδιόχειρη ούτε ηλεκτρονική υπογραφή. Επιπλέον, δεν είναι ούτε επικυρωμένα αντίγραφα από το πρωτότυπο, και συνεπώς μη νομίμως έγιναν δεκτά, ως μη δυνάμενα να αποδείξουν τα όσα σε αυτά αναφέρονται. Ανεξαρτήτως της πλημμέλειας αυτής, η άνω εταιρεία όφειλε, σύμφωνα με τις προβλέψεις των άρθρου 3.2. και 2.4.2.5. της Διακήρυξης, να υποβάλλει Υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβεια των ιδιωτικών εγγράφων που υποβλήθηκαν με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης σε απλό φωτοτυπικό αντίγραφο, χωρίς επικύρωση. Κατά τους βάσιμους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, δεν προσκομίστηκε από την άνω εταιρεία Υπεύθυνη Δήλωση με το περιεχόμενο αυτό. Μάλιστα, την έλλειψη αυτή στα υποβληθέντα δικαιολογητικά κατακύρωσης της εταιρείας «...» επιβεβαιώνει και η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της. Ενόψει των ανωτέρω, η προσβαλλόμενη απόφαση μη νομίμως έκανε δεκτά, ως πλήρη και σύμφωνα

με τους όρους της Διακήρυξης ,τα δικαιολογητικά κατακύρωσης που υπέβαλε η εταιρεία «...» και πρέπει να ακυρωθεί, κατ' αποδοχή του **δεύτερου** λόγου της προσφυγής. Δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή έχει ήδη καλέσει την άνω εταιρεία προς συμπλήρωση των ελλειπόντων εγγράφων, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 3.2 της Διακήρυξης, δεν συντρέχει εν προκειμένω λόγος αναπομπής της υπόθεσης στην αναθέτουσα αρχή.

19. Ανεξαρτήτως της αποδοχής του δεύτερου λόγου της προσφυγής που καθιστά άνευ ετέρου αποκλειστέα την προσφορά της εταιρείας «...», με τον **τρίτο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι μη νομίμως κλήθηκε η άνω εταιρεία από την αναθέτουσα αρχή να διευκρινίσει, κατ' άρθρο 102 του ν. 4412/2016, την απάντηση που έδωσε στο ΕΕΕΣ της, και συγκεκριμένα στο ερώτημα περί του εάν είναι εγγεγραμμένη σε επίσημο κατάλογο. Κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η παροχή δυνατότητας διευκρίνσεως επί του ΕΕΕΣ συνεπάγεται ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς, και άρα, μη νομίμως αφενός μεν απευθύνθηκε σχετική κλήση στην άνω εταιρεία, αφετέρου δε έγιναν δεκτές οι διευκρινίσεις της τελευταίας. Επί των αιτιάσεων αυτών, λεκτέα τα εξής: Η εταιρεία «...», στο υποβληθέν Ε.Ε.Ε.Σ. της, και συγκεκριμένα στο πεδίο της παραγράφου Α του Μέρους ΙΙ: *«Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα» στην ερώτηση «Κατά περίπτωση, ο οικονομικός φορέας είναι εγγεγραμμένος σε επίσημο κατάλογο εγκεκριμένων οικονομικών φορέων ή διαθέτει ισοδύναμο πιστοποιητικό [π.χ. ...];»*, έχει δώσει θετική απάντηση. Η άνω εταιρεία κλήθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. ... από ...-...-2023 έγγραφο της αναθέτουσας αρχής να διευκρινίσει με συμπληρωματική υπεύθυνη δήλωση, αν η ως άνω θετική απάντηση έχει δοθεί εκ παραδρομής. Με την από ...-...-2023 υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου – διαχειριστή της ως άνω ... εταιρείας, ... διευκρινίστηκε ότι η θετική απάντηση στο ερώτημα αυτό οφείλετο σε παραδρομή. Οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας ότι οι διευκρινίσεις, που ζητήθηκαν και παρασχέθηκαν σε σχέση με την εσφαλμένη (θετική) απάντηση στο άνω ερώτημα του ΕΕΕΣ, συνιστούν ανεπίτρεπτη τροποποίηση της προσφοράς, είναι απορριπτέες ως αβάσιμες. Τούτο, διότι σύμφωνα με την κατευθυντήρια οδηγία .../24.1.2018 της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ), αναφορικώς με τη συμπλήρωση του τυποποιημένου εντύπου ΕΕΕΣ

προκύπτει, ότι επίσημος κατάλογος υπό την έννοια του άνω ερωτήματος του ΕΕΕΣ δεν υφίσταται προκειμένου για τις διαδικασίες συμβάσεων προμηθειών, γενικών υπηρεσιών, εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΣΤΕ ΕΑ 2643/2022, σκ. 16, καθώς και ΣΤΕ ΕΑ 211-212/2021). Συνεπώς, η θετική απάντηση της άνω εταιρείας αποτελεί πρόδηλο εκ παραδρομής σφάλμα και δεν επάγεται έννομες συνέπειες ως προς την απόδειξη της μη συνδρομής των τιθέμενων στο ΕΕΕΣ και στη Διακήρυξη λόγων αποκλεισμού, ούτε η προσφεύγουσα επικαλείται το αντίθετο. Ενόψει των ανωτέρω, ο **τρίτος** λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

20. Κατόπιν των ανωτέρω, η προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή κατ' αποδοχή του δεύτερου λόγου αυτής και να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, κατά το μέρος που έκανε δεκτά ως πλήρη και σύμφωνα με τους όρους της Διακήρυξης τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της εταιρείας «...». Να οριστεί η επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου της προσφεύγουσας (άρθρο 363 του ν. 4412/2016)

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την προδικαστική προσφυγή, κατά το σκεπτικό.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη με αριθ. πρωτ. ... απόφαση της αναθέτουσας αρχής περί ανάδειξης οριστικού αναδόχου, καθώς και την ενσωματωθείσα σε αυτήν με αριθ. πρωτ. ... απόφαση, κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό, και συγκεκριμένα κατά το μέρος που έγιναν δεκτά τα δικαιολογητικά κατακύρωσης της εταιρείας «...» και αναδείχθηκε αυτή οριστική ανάδοχος του Τμήματος Α΄.

Ορίζει την επιστροφή του καταβληθέντος παραβόλου της προσφεύγουσας.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 6 Οκτωβρίου 2023 και εκδόθηκε στις 26 Οκτωβρίου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΚΥΡΙΑΖΗ